

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

دانشکده علوم ریاضی

پایان نامه دوره کارشناسی ارشد ریاضی (محض)

خم‌های شیمورا با گونا‌های کوچک

دانشجو:

نرگس سخاوت

استاد راهنما:

دکتر علی رجایی

استاد مشاور:

دکتر امیر جعفری

بهمن ۱۳۹۱

تأییدیه اعضای هیأت داوران حاضر در جلسه دفاع از پایان نامه کارشناسی ارشد

اعضای هیأت داوران نسخه نهایی پایان نامه خانم نرگس سخاوت رشته ریاضی محض به شماره دانشجویی ۸۹۵۲۰۵۱۰۱۱ تحت عنوان: «خم های شیمورا با گونا های کوچک» را در تاریخ ۱۳۹۱/۱۱/۲ از نظر فرم و محتوا بررسی نموده و آن را برای اخذ درجه کارشناسی ارشد مورد تأیید قرار دادند.

امضاء	رتبه علمی	نام و نام خانوادگی	اعضای هیأت داوران
	استادیار	دکتر علی رجایی	۱- استاد راهنما
	استادیار	دکتر امیر جعفری	۲- استاد مشاور
	دانشیار	دکتر سیدمحمد باقری	۳- استاد ناظر داخلی
	دانشیار	دکتر سیداحمد موسوی	۴- استاد ناظر داخلی
	استادیار	دکتر آرش رستگار	۵- استاد ناظر خارجی
	دانشیار	دکتر سیداحمد موسوی	۶- نماینده تحصیلات تکمیلی

آیین نامه چاپ پایان نامه (رساله) های دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس

نظر به اینکه چاپ و انتشار پایان نامه (رساله) های تحصیلی دانشجویان دانشگاه تربیت مدرس، مبین بخشی از فعالیتهای علمی - پژوهشی دانشگاه است بنابراین به منظور آگاهی و رعایت حقوق دانشگاه، دانش آموختگان این دانشگاه نسبت به رعایت موارد ذیل متعهد می شوند:

ماده ۱: در صورت اقدام به چاپ پایان نامه (رساله) ی خود، مراتب را قبلاً به طور کتبی به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اطلاع دهد.

ماده ۲: در صفحه سوم کتاب (پس از برگ شناسنامه) عبارت ذیل را چاپ کند:

«کتاب حاضر، حاصل پایان نامه کارشناسی ارشد/ رساله دکتری نگارنده در رشته ریاضی محض است که در سال ۱۳۹۱ در دانشکده علوم ریاضی دانشگاه تربیت مدرس به راهنمایی سرکار خانم/جناب آقای دکتر علی جباری، مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر امیر حعفری و مشاوره سرکار خانم/جناب آقای دکتر _____ از آن دفاع شده است.»

ماده ۳: به منظور جبران بخشی از هزینه های انتشارات دانشگاه، تعداد یک درصد شمارگان کتاب (در هر نوبت چاپ) را به «دفتر نشر آثار علمی» دانشگاه اهدا کند. دانشگاه می تواند مازاد نیاز خود را به نفع مرکز نشر در معرض فروش قرار دهد.

ماده ۴: در صورت عدم رعایت ماده ۳، ۵۰٪ بهای شمارگان چاپ شده را به عنوان خسارت به دانشگاه تربیت مدرس، تأدیه کند.

ماده ۵: دانشجو تعهد و قبول می کند در صورت خودداری از پرداخت بهای خسارت، دانشگاه می تواند خسارت مذکور را از طریق مراجع قضایی مطالبه و وصول کند؛ به علاوه به دانشگاه حق می دهد به منظور استیفای حقوق خود، از طریق دادگاه، معادل وجه مذکور در ماده ۴ را از محل توقیف کتابهای عرضه شده نگارنده برای فروش، تامین نماید.

ماده ۶: اینجانب ترکس نجات دانشجوی رشته ریاضی محض مقطع کارشناسی ارشد

تعهد فوق و ضمانت اجرایی آن را قبول کرده، به آن ملتزم می شوم.

نام و نام خانوادگی: ترکس نجات

تاریخ و امضا: [امضا]
۹۱/۱۱/۷

آیین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس

مقدمه: با عنایت به سیاست‌های پژوهشی و فناوری دانشگاه در راستای تحقق عدالت و کرامت انسانها که لازمه شکوفایی علمی و فنی است و رعایت حقوق مادی و معنوی دانشگاه و پژوهشگران، لازم است اعضای هیأت علمی، دانشجویان، دانش‌آموختگان و دیگر همکاران طرح، در مورد نتایج پژوهش‌های علمی که تحت عناوین پایان‌نامه، رساله و طرح‌های تحقیقاتی با هماهنگی دانشگاه انجام شده است، موارد زیر را رعایت نمایند:

ماده ۱- حق نشر و تکثیر پایان‌نامه/ رساله و درآمدهای حاصل از آنها متعلق به دانشگاه می باشد ولی حقوق معنوی پدید آورندگان محفوظ خواهد بود.

ماده ۲- انتشار مقاله یا مقالات مستخرج از پایان‌نامه/ رساله به صورت چاپ در نشریات علمی و یا ارائه در مجامع علمی باید به نام دانشگاه بوده و با تایید استاد راهنمای اصلی، یکی از اساتید راهنما، مشاور و یا دانشجو مسئول مکاتبات مقاله باشد. ولی مسئولیت علمی مقاله مستخرج از پایان‌نامه و رساله به عهده اساتید راهنما و دانشجو می باشد.

تبصره: در مقالاتی که پس از دانش‌آموختگی بصورت ترکیبی از اطلاعات جدید و نتایج حاصل از پایان‌نامه/ رساله نیز منتشر می‌شود نیز باید نام دانشگاه درج شود.

ماده ۳- انتشار کتاب، نرم افزار و یا آثار ویژه (اثری هنری مانند فیلم، عکس، نقاشی و نمایشنامه) حاصل از نتایج پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی کلیه واحدهای دانشگاه اعم از دانشکده ها، مراکز تحقیقاتی، پژوهشکده ها، پارک علم و فناوری و دیگر واحدها باید با مجوز کتبی صادره از معاونت پژوهشی دانشگاه و براساس آئین‌نامه های مصوب انجام شود.

ماده ۴- ثبت اختراع و تدوین دانش فنی و یا ارائه یافته ها در جشنواره‌های ملی، منطقه‌ای و بین‌المللی که حاصل نتایج مستخرج از پایان‌نامه/ رساله و تمامی طرح‌های تحقیقاتی دانشگاه باید با هماهنگی استاد راهنما یا مجری طرح از طریق معاونت پژوهشی دانشگاه انجام گیرد.

ماده ۵- این آیین‌نامه در ۵ ماده و یک تبصره در تاریخ ۸۷/۴/۱ در شورای پژوهشی و در تاریخ ۸۷/۴/۲۳ در هیأت رئیسه دانشگاه به تایید رسید و در جلسه مورخ ۸۷/۷/۱۵ شورای دانشگاه به تصویب رسیده و از تاریخ تصویب در شورای دانشگاه لازم‌الاجرا است.

«اینجانب..... دانشجوی رشته..... در روز..... ورودی سال تحصیلی.....»
مقطع..... دانشکده..... متعهد می شوم کلیه نکات مندرج در آئین‌نامه حق مالکیت مادی و معنوی در مورد نتایج پژوهش‌های علمی دانشگاه تربیت مدرس را در انتشار یافته‌های علمی مستخرج از پایان‌نامه / رساله تحصیلی خود رعایت نمایم. در صورت تخلف از مفاد آئین‌نامه فوق‌الاشعار به دانشگاه وکالت و نمایندگی می‌دهم که از طرف اینجانب نسبت به لغو امتیاز اختراع بنام بنده و یا هر گونه امتیاز دیگر و تغییر آن به نام دانشگاه اقدام نماید. ضمناً نسبت به جبران فوری ضرر و زیان حاصله بر اساس برآورد دانشگاه اقدام خواهم نمود و بدینوسیله حق هر گونه اعتراض را از خود سلب نمودم»

امضا:.....
تاریخ: ۹۱/۱۱/۷.....

تقدیم به

پدر و مادرم

و

تمام عزیزانی که دوستشان دارم

سپاس‌گزاری

از استادانم جناب آقای دکتر علی رحمانی، که از ایشان فراوان آموخته‌ام (و می‌آموزم) و نیز جناب آقای دکتر امیر جعفری، که از کمک‌های ایشان بسیار بهره برده‌ام، سپاس‌گزارم.

چکیده

در این پایان‌نامه مدل پوانکاره از هندسه‌ی هذلولوی (نیم‌صفحه‌ی بالا) را تحت عمل گروه طولپاییها در نظر می‌گیریم؛ به‌ازای هر زیرگروه گسسته که عمل آن روی نیم‌صفحه‌ی بالا به‌طور سره گسسته باشد، دامنه‌ی اصلی این عمل را با توپولوژی خارج قسمتی در نظر می‌گیریم. دسته‌های خاصی از این طولپاییها اهمیت حسابی و هندسی فراوانی دارند که در این پایان‌نامه به دو خانواده از آنها اشاره می‌کنیم: زیرگروه‌های هم‌نهشتی $SL(2, \mathbb{Z})$ و زیرگروه‌های حسابی از برخی جبرهای چهارگانی روی برخی میدان‌های اعداد کاملاً حقیقی. براساس قضایای مهمی در این رشته می‌دانیم که فضاهای خارج قسمتی در هر دوی این خانواده‌ها، ساختار یک خم جبری روی یک میدان اعداد دارند. در مورد خانواده‌ی اول (خم‌های مدولار کلاسیک) قضایای کلاسیک بسیاری را می‌دانیم که هنوز تمامی آنها به خانواده‌ی دوم (خم‌های شیمورا) تعمیم نیافته‌اند.

در این پایان‌نامه چگونگی شمارش تمامی خم‌های شیمورای با گونای کوچک توضیح داده شده است: ابتدا تمام مبین‌های ممکن برای جبرچهارگانی و سپس تمام ترازهایی که برای آنها، گونا حداکثر ۲ می‌باشد لیست می‌شوند.

کلمات کلیدی: زیرگروه هم‌نهشتی $SL(2, \mathbb{Z})$ ، زیرگروه حسابی $PSL(2, \mathbb{R})$ ، خم مدولار، گونا، خم شیمورا، جبرچهارگانی

فهرست

آ	فهرست
ت	لیست تصاویر
۱	پیشگفتار
۱	۱ پیش‌نیازها
۵	۱.۱ میدان موضعی
۵	۱.۱.۱ رده‌بندی میدان‌های موضعی
۶	۲.۱.۱ رویه‌ی ریمانی
۹	۲.۱ نیم‌صفحه‌ی پوانکاره
۱۰	۱.۲.۱ عمل $SL(۲, \mathbb{R})$ روی H
۱۵	۳.۱ ساختار $PSL(۲, \mathbb{Z})$
۱۸	۱.۳.۱ گروه‌های فوخرسی
۱۸	۴.۱ زیرگروه‌های همنهشتی $PSL(۲, \mathbb{R})$
۱۹	۵.۱ زیرگروه‌های حسابی $SL(۲, \mathbb{Q})$
۲۱	۶.۱ دامنه‌ی اساسی
۲۳	۱.۶.۱ گروه‌های فوخرسی حسابی هم‌فشرده

۲۵	۲	ساختار خم شیمورا
۲۵	۲.۰.۲	مقدمه‌ای بر جبرهای چهارگانی
۲۵	۳.۰.۲	تعاریف اساسی
۲۶	۴.۰.۲	رده‌بندی جبرهای چهارگانی
۲۸	۵.۰.۲	نماد هیلبرت
۲۹	۶.۰.۲	شاخه‌ای و شکافته شدن جبر چهارگانی در یک مکان
۳۱	۷.۰.۲	معین و نامعین بودن یک جبر چهارگانی
۳۲	۸.۰.۲	رایش یک جبر چهارگانی
۳۳	۱.۲	گروه‌های فوخرسی بدست آمده از جبرهای چهارگانی
۳۵	۱.۱.۲	ساختار تراز
۳۶	۲.۱.۲	مساحت خم شیمورا
۳۹	۳.۱.۲	مثال‌هایی از خم‌های شیمورا در حالتی که $\mathfrak{n} = 1$
۴۳	۴.۱.۲	مثالی از خم‌های شیمورا در حالتی که $\mathfrak{n} > 1$
۴۵	۳	شمارش میدان‌های کاملاً حقیقی F با ریشه ممین کراندار
۴۸	۴	تعداد دورهای بیضوی
۵۲	۵.۰.۴	محاسبه‌ی $m(R_p, \mathcal{O}_p)$
۶۰	۵	شمارش خم‌های شیمورا
۶۳	۱.۵	جداول خم‌های شیمورا با گونای حداکثر ۲
۶۶		کتاب‌نامه
۶۹		واژه‌نامه فارسی به انگلیسی
۷۳		واژه‌نامه انگلیسی به فارسی

لیست تصاویر

۸ کره با دسته‌هایش	۱.۱
۸ چنبره چند سوراخه	۲.۱
۲۲ $SL(۲, \mathbb{Z})$ برای اساسی	۳.۱
۲۴ $G_{۲,۴,۶}$	۴.۱
۴۱ $\Gamma_0^{\circ}(۱) \backslash H$ برای اساسی	۱.۲
۴۲ $\Gamma_0^1(۱) \backslash H$ برای اساسی	۲.۲
۴۴ $\Gamma_0^{\leq ۳}(\langle \sqrt{۲} \rangle)$ برای اساسی	۳.۲

پیشگفتار

برای دادن انگیزه‌ی شناخت خم‌های شیمورا نخست خم‌های مدولار را معرفی می‌کنیم

برای هر $N \in \mathbb{Z}$ و $0 < N$ زیر گروه پایین را در نظر می‌گیریم

$$\Gamma_0(N) = \left\{ \begin{bmatrix} a & b \\ c & d \end{bmatrix} \in SL_2(\mathbb{Z}) : c \equiv 0 \pmod{N} \right\} \subseteq SL_2(\mathbb{Z})$$

گروه $\Gamma_0(N)$ بر نیم‌صفحه‌ی کامل شده‌ی بالایی $H^* = H \cup \mathbb{Q} \cup \{\infty\}$ ^۱ توسط تبدیلات خطی کسری ^۲ عمل می‌کند.

خارج قسمت $X_0(N) := \Gamma_0(N) \backslash H^*$ خم مدولاری (کلاسیک) است که می‌تواند به عنوان یک رویه‌ی ریمانی فشرده در نظر گرفته شود.

خم‌های مدولار کلاسیک مربوط به زیرگروه‌های هم‌نهشتی $PSL_2(\mathbb{Q})$ که به مدت طولانی مورد بررسی قرار گرفته بودند، دوباره علاقه‌ی تعدادی از نظریه پردازان را که هم نظری وهم محاسباتی کار می‌کردند را به خود جلب کرد.

در دهه‌ی ۶۰ قرن بیستم، شیمورا ^۳ در مقاله‌ی معروفش [۱۹]، خم‌های مرتبط به جبرهای چهارگانی روی میدان‌های اعداد کاملاً حقیقی را تعریف کرد که مشابه خم‌های مدولار کلاسیک مرتبط به جبر $M(2, \mathbb{Q})$ روی \mathbb{Q} می‌باشند. شیمورا این خم‌های جبری خاص را به منظور

^۱completed upper half plane

^۲ fractional linear transformation

^۳G.Shimura

ساختن میدان‌های رده‌ای^۴ برای میدان‌های اعداد کاملاً حقیقی مورد بررسی قرار داد. این خم‌ها که بعداً خم‌های شیمورا^۵ نامیده شدند، در واقع در تعمیم ساختار $M(2, \mathbb{Q})$ به یک جبر چهارگانی با شرایطی خاص روی یک میدان کاملاً حقیقی بدست آمدند. این خم‌ها به طور گسترده توسط دلین^۶ تعمیم یافتند. در واقع دلین یک چهارچوب بدیهی برای کار شیمورا ایجاد کرد.

در مبحث خم‌های شیمورا، از شاخه‌های مختلف ریاضیات از جمله: آنالیز مختلط، آنالیز p -ادیک، هندسه‌ی جبری، جبر و جبر ناجابه‌جایی سخن به میان می‌آید.

چرا خم‌های شیمورا را بررسی و مطالعه می‌کنیم؟

خم‌های شیمورا هم اکنون به عنوان خم‌هایی که شباهت زیادی به خم‌های مدولار کلاسیک دارند به رسمیت شناخته شده‌اند. دلیل دیگر مطالعه‌ی این خم‌ها این است که خم‌های شیمورا نمونه‌های شگرفی از خم‌های با گونای پایین و نگاشت‌های بین آنها ارائه می‌دهند و اخیراً نیز ساختار شگرف نقاط هیگنر^۷ که به ساختار ضرب مختلط روی خم‌های شیمورا مرتبط می‌باشند مورد بررسی قرار گرفتند.

تقریباً هر نتیجه‌ی حاصل از خم‌های کلاسیک را می‌توان با بررسی و کار بیشتر به خم‌های شیمورا تعمیم داد؛ خم‌های شیمورا در کنار خم‌های کلاسیک در یک مرحله‌ی کلیدی اثبات "آخرین قضیه‌ی فرما" ظاهر شدند [۱۵]؛ ولی کار محاسباتی روی خم‌های شیمورا با فاصله‌ی زمانی زیادی پس از تلاش‌های گسترده بر خم‌های مدولار کلاسیک انجام شد.

پیشگامان قرن نوزدهم با همان هیجان و علاقه که صرف مطالعه‌ی $PSL_2(\mathbb{Q})$ کردند کار روی برخی از خارج‌قسمت‌های حسابی نیم‌صفحه‌ی بالایی را که در حال حاضر آن‌ها را به عنوان

^۴class field

^۵Shimura curves

^۶Deligne

^۷Heegner point

خم‌های شیمورا به رسمیت می‌شناسیم شروع کردند.

اما در ادامه دریافتند که کار روی خم‌های شیمورا دشوارتر از کار روی خم‌های مدولار کلاسیک است. خم‌های شیمورا در مقایسه با خم‌های مدولار پرسش‌های محاسباتی سخت‌تری را مطرح می‌کردند، ولی هرگونه پاسخ کارا برای این پرسش‌ها، سود و فایده‌های بزرگی را نوید می‌داد. این خم‌ها نه تنها به این دلیل، بلکه به خاطر کاربردهای مستقیم، ویژگی‌هایشان و پتانسیل آنها برای بیان ایده‌های تازه در پژوهش‌های نظری، نظریه‌ی اعداد دانان را وسوسه می‌کرد.

یک خم شیمورای $X^D(\mathfrak{N}) = \Gamma^D(\mathfrak{N}) \backslash H$ عبارتست از خارج‌قسمت نیم‌صفحه‌ی بالایی H

توسط گروه فوخرسی حسابی $\Gamma^D(\mathfrak{N}) \subset PSL_2(\mathbb{R})$ ^۸

را \mathbb{Z}_F حلقه‌ی اعداد صحیح در یک میدان کاملاً حقیقی F در نظر می‌گیریم.

$\Gamma^D(\mathfrak{N})$ توسط دو ایده‌آل نسبت به هم اول \mathfrak{N} و D از \mathbb{Z}_F مشخص می‌شود. هر خم شیمورای

$X^D(\mathfrak{N})$ در تناظر با یک زیرگروه $\Gamma^D(\mathfrak{N})$ است؛ از این رو کار را روی این زیرگروه‌ها ادامه می‌دهیم.

در این پایان‌نامه خم‌های شیمورا با گونای کوچک مورد بررسی قرار می‌گیرند.

در این راستا لانگ^۹، مک‌لاکلند^{۱۰} و رید^{۱۱} قضیه‌ی زیر را ثابت کردند:

قضیه ۱.۰.۰. تعداد گروه‌های فوخرسی حسابی Γ با گونای کراندار در حد تزویج، باپایان است.

(ر.ک. به [۸])

پیشتر این قضیه را تامپسون^{۱۲} در ساده‌ترین حالت یعنی برای زیرگروه‌های همنهشتی

$PSL_2(\mathbb{Z})$ با گونای صفر اثبات کرده بود [۲۱]. (همچنین ر.ک. به [۲]).

^۸arithmetic Fuchsian group

^۹Lang

^{۱۰}Machlachlan

^{۱۱}Reid

^{۱۲}Thompson

در این میان تاکیوچی^{۱۳} نشان داد که تعداد متناهی گروه فوخرسی حسابی با نشان^{۱۴} ثابت وجود دارد [۲۰]؛ و برای نشان‌های ساده‌ی ویژه‌ای همه‌ی چنین گروه‌هایی شناسایی شده‌اند. (همچنین ر.ک. به [۹]).

لانگ و همکارانش تمام گروه‌های فوخرسی حسابی ماکسیمال را با شرط $F = \mathbb{Q}$ و $g = 0$ شمردند. همچنین فهرستی از این گروه‌ها با ویژگی $7 \leq [F : \mathbb{Q}] \leq 2$ ارائه دادند؛ ولی فهرست کامل برای هر گونا را ارائه ندادند.

در ادامه فهرست دیگری از کارهای انجام شده در این زمینه بیان می‌شود:

السینا^{۱۵} و بی‌یر^{۱۶} [۱]، ناورداهای^{۱۷} خم‌های شیمورای در تناظر با حالت‌های شاخه‌ای کوچک^{۱۸} را با شرط $F = \mathbb{Q}$ ارائه کردند.

جوهانسون^{۱۹} [۶] شمارشی برای همه‌ی خم‌های شیمورا با گونای $g \leq 2$ را با شرط $F = \mathbb{Q}$ و همچنین با شرط‌های $[F : \mathbb{Q}] = 2$ و $\mathfrak{N} = \mathbb{Z}_F$ ارائه داد.

در این پایان‌نامه همه‌ی گروه‌های $\Gamma^D(\mathfrak{N})$ در تناظر با خم‌های شیمورای $X^D(\mathfrak{N})$ با گونای حداکثر ۲ شمرده می‌شوند.

فرض کنید \mathfrak{N} و D ایده‌آل‌هایی نسبت به هم اول از \mathbb{Z}_F و نیز \mathfrak{N}' و D' ایده‌آل‌هایی نسبت به هم اول از $\mathbb{Z}_{F'}$ باشند. دو خم شیمورای $X^D(\mathfrak{N})$ و $X^{D'}(\mathfrak{N}')$ را هم‌ارز گویند هرگاه یکرختی

^{۱۳}Takeuchi

^{۱۴}signature

^{۱۵}Alsina

^{۱۶}Bayer

^{۱۷}invariant

^{۱۸}small ramified cases

^{۱۹}Johansson

$\sigma : F \rightarrow F'$ را چنان داشته باشیم که

$$\sigma(\mathfrak{N}) = \mathfrak{N}'$$

$$\sigma(D) = D'$$

در این پایان نامه به بررسی دستاوردهای مقاله [۲۴] می پردازیم که برترین دستاورد آن در قضیه ی پایین بیان می شود.

قضیه ۲.۰.۰. دقیقا ۸۵۸ خم شیمورای $X^D(\mathfrak{N})$ با گونای حداکثر ۲ در حد هم ارزی داریم.

۲۵۸ خم با گونای صفر، ۳۳۴ خم با گونای یک و ۲۶۶ خم با گونای ۲ می باشد.

اگر در هر کلاس یکرختی میدان یکتایی را ثابت نگه داریم ولی هیچ هم ارزی ای نداشته باشیم آنگاه دقیقا ۱۳۶۱ از این خم ها خواهیم داشت که ۳۳۵ تا از گونای صفر، ۵۸۸ تا از گونای یک و ۴۳۸ تا از گونای دو می باشد.

در این پایان نامه خم های شیمورا با گونای کوچک در پنج بخش بررسی می شوند.

چیدمان پایان نامه بدین گونه می باشد

• در فصل یکم، به بیان پیش نیازها بر اساس مراجع [۱۱]، [۱۲]، [۱]، [۵]، [۱۷] و [۲۶] می پردازیم.

• فصل دوم، به تعریف جبرهای چهارگانی و ویژگیهایشان اختصاص داده می شود و پس از آن ساختار یک خم شیمورا و مثال هایی از این خم ها توضیح داده می شود.

• در فصل سوم، با به کارگیری کران سلبرگ-زگراف مساحت هذلولوی خم شیمورای $X = X^D(\mathfrak{N})$ کراندار می شود. از این رو ریشه ی n -ام مبین^{۲۰} را که با δ_F نمایش داده می شود به کمک کران های ادلیسکو^{۲۱} کراندار می شود و بنابراین $n = [F : \mathbb{Q}]$ کراندار می شود که F میدانی کاملا حقیقی است.

^{۲۰} discriminant

^{۲۱} Odlyzko bounds

- در فصل چهارم، جنبه‌های محاسباتی نشاننده ^{۲۲} های از رایش‌های میدان‌های درجه دوم به‌توی رایش‌های از جبر چهارگانی‌ها بررسی می‌شوند.
- در فصل پنجم، برای هر میدان ممکن F ، تمام حالت‌های ممکن مبین D و تراز \mathfrak{N} محاسبه می‌شوند. از این‌رو همگی خم‌های شیمورا $X^D(\mathfrak{N})$ با گونای حداکثر g شمرد می‌شوند؛ و پس از آن لیست جزئی از این خم‌های داده شده توسط جان ویت ^{۲۳} را ارائه می‌دهیم.

^{۲۲} Embedding

^{۲۳} J. Voight

فصل ۱

پیش‌نیازها

تعریف ۳.۰.۱ (جبر). فرض کنید K یک میدان و A فضایی برداری روی K با عمل دوتایی ضرب $\cdot : A \times A \rightarrow A$ باشد. A را یک جبر روی K گویند هرگاه در سه شرط زیر صدق کند

$$(x + y) \cdot z = x \cdot z + y \cdot z \quad \forall x, y, z \in A \quad (\text{پخش پذیری از راست})$$

$$x \cdot (y + z) = x \cdot y + x \cdot z \quad \forall x, y, z \in A \quad (\text{پخش پذیری از چپ})$$

$$(ax) \cdot (by) = (ab)(x \cdot y) \quad \forall x, y \in A \quad \forall a, b \in K$$

A را اغلب اوقات K -جبر می‌نامند.

نکته ۴.۰.۱. هر جبر یک حلقه است.

مثال ۵.۰.۱. ماتریس‌های $n \times n$ روی F

مثال ۶.۰.۱. \mathbb{R} روی \mathbb{Q}

مثال ۷.۰.۱. جبرهای چهارگانی B روی \mathbb{Q}

قرار دهید $K' := \{k \cdot 1_A : k \in K\}$ ؛ از آنجایی که $K' \subseteq Z(A)$ ، اعضای K' مرکزی

هستند.

تعریف ۸.۰.۱ (جبر مرکزی). K -جبر A را مرکزی گویند هرگاه $Z(A) = K$.

تعریف ۹.۰.۱ (جبر ساده). K -جبر A را ساده گویند هرگاه به عنوان یک حلقه، هیچ ایده‌آل دوطرفه‌ی نابدیهی نداشته باشد.

در ادامه به بیان تعریف مکان^۱ می‌پردازیم.

K یک میدان اعداد^۲ (توسیع متناهی از \mathbb{Q}) در نظر گرفته شود. اگر r تعداد نشاننده‌های حقیقی و s تعداد نشاننده‌های مختلط K به توی \mathbb{C} باشد، داریم

$$[K : \mathbb{Q}] = r + 2s$$

مجموعه‌ی اول‌های بی‌پایان^۳ K را می‌توان برحسب نشاننده‌های حقیقی و مختلط ناحقیقی بیان کرد. از این رو r تا بی‌پایان حقیقی و s تا بی‌پایان مختلط داریم؛ به عبارتی K ، $r + s$ تا اول بی‌پایان دارد.

مثال ۱۰.۰.۱. برای \mathbb{Q} یک بی‌پایان حقیقی داریم و برای هر گسترش درجه دوم \mathbb{Q} داریم

$$[K : \mathbb{Q}] = r + 2s = 2$$

اگر $r = 2$ و $s = 0$ پس ۲ بی‌پایان حقیقی داریم.

اگر $r = 0$ و $s = 1$ پس ۱ بی‌پایان مختلط داریم.

K را یک میدان اعداد و $\mathcal{O}_K = \mathbb{Z}_K$ را حلقه‌ی اعداد صحیح^۴ در میدان K در نظر بگیرید.

ایده‌آل اول $P \neq \infty$ از \mathcal{O}_K را یک "مکان متناهی"^۵ از K گویند.

بی‌پایان‌های بیان شده در بالا را "مکان‌های بی‌پایان"^۶ از K گویند. در واقع مکان‌های متناهی

^۱place

^۲number field

^۳infinite places

^۴ring of integer

^۵finite place

^۶infinite places